

Lovtidende A

2018

Udgivet den 27. april 2018

25. april 2018.

Nr. 339.

Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til guld- og sølvsmed

I medfør af § 4, stk. 2, og § 38, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 18. april 2018, og efter bestemmelse fra Metalindustriens Uddannelsesudvalg fastsættes efter bemyndigelse:

Formål og opdeling

§ 1. Erhvervsuddannelsen til guld- og sølvsmed har som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden og færdigheder inden for følgende overordnede kompetenceområder:

- 1) Fremstilling, reparation samt vedligeholdelse af smykker og andet guldsmedearbejde.
- 2) Fatning af alle former for ædelstene.
- 3) Fremstilling, reparation samt vedligeholdelse af korpusvarer.
- 4) Fremstilling, reparation samt vedligeholdelse af bestik.
- 5) Fremstilling, reparation samt vedligeholdelse af ciseleerede emner.
- 6) Håndværksbaseret salg, kundeservice og vejledning.

Stk. 2. Eleven skal nå de uddannelsesmål, som er fastsat for det trin eller speciale, jf. stk. 3 og 4, som eleven har valgt.

Stk. 3. Uddannelsens speciale guldsmed indeholder trin 1, butiksguldsmed, niveau 3 i den danske kvalifikationsramme for livslang læring.

Stk. 4. Uddannelsen kan afsluttes med trin 1, jf. stk. 3, eller med et af følgende specialer, niveau 4 i den danske kvalifikationsramme for livslang læring:

- 1) Guldsmed (trin 2).
- 2) Korpussølvsmed.
- 3) Bestiksølvsmed.
- 4) Ciselør.
- 5) Ædelstensfatter.

Varighed

§ 2. Uddannelsen varer fra 2 år og 5 måneder til 4 år og 6 måneder, inklusive grundforløbet.

Stk. 2. For elever, der skal gennemføre uddannelsen som erhvervsuddannelse for unge, varer uddannelsens trin 1, butiksguldsmed, 1 år og 6 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 10 uger fordelt på to skoleperioder. Uddannelsens speciale, guldsmed, trin 2, varer yderligere 2 år, hvoraf skoleundervisningen udgør 15 uger fordelt på mindst tre skoleperioder. Specialerne korpussølvsmed, bestiksølvsmed og

ciselør varer 3 år og 6 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 16 uger fordelt på mindst tre skoleperioder. Specialet ædelstensfatter varer 2 år og 6 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 19 uger fordelt på mindst tre skoleperioder.

Stk. 3. For elever, der skal gennemføre uddannelsen som erhvervsuddannelse for voksne (euv-forløb), varer uddannelsens trin 1, butiksguldsmed, 1 år og 5 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 7,5 uger. Uddannelsens trin 2 varer yderligere 2 år, hvoraf skoleundervisningen udgør 15 uger for specialet guldsmed. Specialerne korpussølvsmed, bestiksølvsmed og ciselør varer 3 år og 5 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 14 uger fordelt på mindst to skoleperioder. Specialet ædelstensfatter varer 2 år og 5 måneder, hvoraf skoleundervisningen udgør 17 uger fordelt på mindst to skoleperioder.

Stk. 4. Den i stk. 3 nævnte skoleundervisning opdeles i mindst to skoleperioder for euv-forløb efter § 66 y, stk. 1, nr. 2, i lov om erhvervsuddannelser.

Kompetencer forud for optagelse til skoleundervisning i hovedforløbet

§ 3. For at kunne blive optaget til skoleundervisningen i hovedforløbet skal eleven opfylde betingelserne i stk. 2-6.

Stk. 2. Eleven skal have grundlæggende viden på følgende områder:

- 1) Almindeligt forekommende materialer.
- 2) Principper for forskellige typer tegninger.
- 3) Valg af værktøjer og maskiner.
- 4) Faglige beregninger.
- 5) Sammenhænge i organisering af håndværksmæssige og industrielle fremstillingsprocesser og de værdiskabende led i en virksomhed.
- 6) Samarbejde med andre ved håndværksmæssig og industriel fremstilling inden for faget.
- 7) Kvalitetskriterier og specifikationer i forhold til gængse kontrolværktøjer.
- 8) Kvalitetskrav og metoder til at tilgodese egen og andres sikkerhed.
- 9) Legering af metaller og ædelmetaller.
- 10) Faglige og sikkerhedsmæssige principper, skabeloner og tabeller til forarbejdning af ædelmetaller.
- 11) Anvendelse og vedligeholdelse af fagets gængse håndværktøjer.

- 12) Stempelovgivningen, fagets kvalitetsbegreber samt etik, moral og værdier.
- 13) Vigtigheden og kvaliteten af godt håndværk og produktpræsentation for kunder.
- 14) Erhvervets historiske udvikling og stilhistorie.
- 15) Principper for arbejdstegninger, projektionstegninger, frihåndstegninger samt modelarbejde.
- 16) Arbejde med 3D-programmer.
- 17) Fagets kemi.
- 18) Arbejdsrelevant ergonomi.

Stk. 3. Eleven skal have færdigheder i at anvende følgende grundlæggende metoder og redskaber til løsning af enkle opgaver under overholdelsen af relevante forskrifter:

- 1) Udvælgelse og anvendelse med faglig sikkerhed af de rette materialer til givne opgaver inden for faget.
- 2) Udarbejdelse og anvendelse af skitser, tegninger, diagrammer og tilhørende beskrivelser.
- 3) Udførelse og anvendelse af faglige beregninger til opgaver.
- 4) Identifikation af de værdiskabende led i håndværksmæssige og industrielle fremstillingsprocesser.
- 5) Håndværksmæssig og industriel fremstilling inden for faget.
- 6) Anvendelse af IT til faglig informationssøgning og kommunikation.
- 7) Sikkerheds- og miljømæssigt gældende regler i forhold til egen og andres sikkerhed ved udførelse af arbejdet, herunder bearbejdning af ædelmetaller.
- 8) Anvendelse af håndværktøjer til opmærkning på metaller og ædelmetaller, savning, boring, filning, lodning, smedning, fræsning, slibning og polering samt optræk og ciselering med faglig sikkerhed.
- 9) Udvælgelse og anvendelse af de gængse kontrolværktøjer inden for faget.
- 10) Vejledning af kunder med udgangspunkt i grundlæggende elementer i fagets historiske udvikling og stilhistorie.
- 11) Udførelse af enkle tegninger ud fra fagets grundlæggende principper.
- 12) Anvendelse af 3D-programmer til opgaver inden for faget.
- 13) Anvendelse af fagets kemi ved udførelse af håndværksmæssige processer.
- 14) Ergonomisk korrekt udførelse af arbejdsopgaver.

Stk. 4. Eleven skal have kompetence til på grundlæggende niveau at kunne:

- 1) foretage valg af almindeligt forekommende materialer til givne opgaver inden for faget, udføre skitser, arbejdstegninger og tilhørende opgavebeskrivelser med faglig sikkerhed,
- 2) selvstændigt vedligeholde gængse kontrolværktøjer for faget og se sammenhænge samt anvende stempelovgivningen og fagets kvalitetsbegreber ved arbejde med ædelmetaller,
- 3) bearbejde ædelmetaller med faglig sikkerhed ved hjælp af maskiner og værktøjer ud fra grundlæggende faglige og sikkerhedsmæssige principper,

- 4) se sammenhænge og anvende fagets kemi i håndværksmæssige processer,
- 5) selvstændigt planlægge, koordinere og udføre enkle arbejdsprocesser,
- 6) udføre enkle faglige beregninger til faglige opgaver,
- 7) forklare og anvende eksisterende faglig dokumentation i en praktisk arbejdsproces, fx følge et diagram og følge en vejledning,
- 8) dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater,
- 9) tage initiativ til samarbejde ved udførelse af faglige opgaver,
- 10) demonstrere hensigtsmæssigt valg af værktøjer og maskiner,
- 11) redegøre for kvalitetskrav og metoder til at tilgodese egen og andres sikkerhed,
- 12) redegøre for grundlæggende elementer i fagets historiske udvikling og stilhistorie for vejledning af kunder og
- 13) demonstrere forståelse for og begrunde materielværdi under bearbejdning af ædelmetaller.

Stk. 5. Eleven skal have gennemført følgende grundfag på følgende niveau og med følgende karakter:

- 1) Fysik på F-niveau, bestået.
- 2) Dansk på E-niveau, bestået.
- 3) Engelsk på E-niveau, bestået.
- 4) Matematik på E-niveau, bestået.

Stk. 6. Eleven skal have opnået følgende certifikater eller lignende:

- 1) Kompetencer svarende til "Førstehjælp på erhvervsuddannelserne", efter Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplaner pr. 1. august 2016.
- 2) Kompetence svarende til elementær brandbekæmpelse efter Dansk Brand- og sikringsteknisk Instituts retningslinjer pr. 1. september 2014.
- 3) Arbejdsmiljø og sikkerhed, svejsning/termisk skæring (§ 26 kursus), jf. Arbejdstilsynets regler.
- 4) Kompetencer svarende til personlig sikkerhed ved arbejde med epoxy og isocyanater, efter Arbejdstilsynets regler pr. 1. september 2014.

Kompetencer i hovedforløbet

§ 4. Hovedforløbet har følgende kompetencemål:

- 1) Eleven kan koble relevant teori til tilrettelæggelse, udførelse og evaluering af konkrete arbejdsopgaver fra praktikken.
- 2) Eleven kan vejlede kunden ud fra sit kendskab til stilhistorie, design og mode.
- 3) Eleven kan fremstille, reparere og tilpasse smykker uden sten på baggrund af viden og færdigheder inden for lodning, savning, filning og smergling.
- 4) Eleven kan tage stilling til og vurdere risiko ved rensning, slibning og polering af mindre emner.
- 5) Eleven kan gennemføre og vurdere enkle støbeopgaver på baggrund af viden om støbeprocesser.
- 6) Eleven kan udføre illustrationer af smykker ved hjælp af projektionstegning/frihåndstegning og/eller model

samt kalkulere økonomi (tid, kompetencer og materialer).

- 7) Eleven kan udføre illustration og konstruktion af smykker ved hjælp af cad.
- 8) Eleven kan gennemføre salg og udføre kundeservice- og vejledning på baggrund af håndværksbaseret viden (stempellov, garanti) og viden om (det globale) marked og kunden.
- 9) Eleven kan anvende internationale kompetencer til at forstå arbejdsfaglige sammenhænge (forretningsforståelse) samt kunne forstå arbejdsopgaver i forhold til et internationaliseret arbejdsmarked.
- 10) Eleven kan fremstille, vedligeholde og reparere smykker efter arbejdstegning og/eller model samt vurdere processen fx ved udvælgelse og bearbejdning af materialer og ved anvendelse af guldsmedeværktøj/-udstyr, der er anvendt i processen fra råmateriale til slutprodukt.
- 11) Eleven kan udføre og vurdere smykkestensfatninger med almindeligt forekomne smykkesten.
- 12) Eleven kan støbe og vurdere resultatet af enkle støbeformer ud fra kendskab til mere komplicerede emner/støbninger.
- 13) Eleven kan udføre smykkestensfatning herunder nedstukne fatninger, grabbe- og trådfatninger, rør- og kassefatninger og udføre karmochering- og facetslibning samt pavering og fatning af specialsten.
- 14) Eleven kan fremstille, slibe og montere stikler, tiltrykker og andre mindre fatteværktøjer.
- 15) Eleven kan opnå kendskab til gemmologi, herunder identifikation og beskrivelse af de mest almindeligt forekommende smykkesten.
- 16) Eleven kan ud fra sit kendskab til formsprog og symbolik fremstille tegninger, skitser, modeller og skabeloner.
- 17) Eleven kan opsøge og tilegne sig viden om lovgivning, arbejdsprocesser og prisfastsættelse - også på et fremmedsprog.
- 18) Eleven kan ud fra sin viden om materialer forstå og vælge hensigtsmæssige bearbejdningsformer.
- 19) Eleven kan udføre overfladebehandling og finish af sølvvarer.
- 20) Eleven kan fremstille og reparere samt montere emner på korpusvarer.
- 21) Eleven kan fremstille og vedligeholde værktøj til korpusfremstilling.
- 22) Eleven kan fremstille bestik ved smedning.
- 23) Eleven kan fremstille og montere bestik og bestikdele.
- 24) Eleven kan fremstille ciseleringsværktøjer.
- 25) Eleven kan udvælge og anvende forskellige ciseleringsteknikker, fx skråde, trække, sætte, planere og mattere.
- 26) Eleven kan fremstille og udføre finish på forskellige ciseleringsemner, fx servietring, æsker og låg.
- 27) Eleven kan arbejde med forskellige modelleringsmetoder og materialer.

Stk. 2. Kompetencemål nr. 1, jf. stk. 1, gælder for alle elever på hovedforløbet. Kompetencemålene nr. 2-8, jf. stk. 1, gælder for trin 1.

Stk. 3. Kompetencemålene nr. 9-12, jf. stk. 1, gælder for specialet guldsmed. Kompetencemålene nr. 13-15, jf. stk. 1, gælder for specialet ædelstensfatter. Kompetencemålene nr. 16-18 og 19-21 gælder for specialet korpusølvsmid. Kompetencemålene nr. 16-20, 22 og 23, jf. stk. 1, gælder for specialet bestiksølvsmid. Kompetencemålene nr. 16-18 og 24-27, jf. stk. 1, gælder for specialet ciselør.

Stk. 4. Samspillet mellem skole og praktikvirksomhed beskrives i uddannelsesordningen, jf. bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Godskrivning

§ 5. Kriterier for skolens vurdering af, om der er obligatorisk grundlag for godskrivning på baggrund af elevens erhvervs erfaring og tidligere uddannelse er fastsat i bilag 1. Godskrivning skal i øvrigt ske efter reglerne i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Afsluttende prøve

§ 6. Uddannelsens trin 1, butiksguldsmed, afsluttes med en prøve, som afholdes af skolen i den sidste skoleperiode. Prøven skal kun aflægges af elever, der afslutter uddannelsen med trin 1. Prøven er en praktisk prøve.

Stk. 2. Uddannelsens specialer afsluttes med en prøve, som afholdes af skolen som del af den sidste skoleperiode. Prøven udgør en svendeprøve. Prøven er en praktisk prøve og består af typiske opgaver inden for branchen. Opgaven løses inden for i alt 37 klokke timer for specialet ædelstensfatter, 45 klokke timer for specialerne guldsmed, korpusølvsmid, bestiksølvsmid og ciselør. Prøven anses for færdigudført, når eleven melder klar, og værktøj m.v. er rengjort og på plads. Opgaverne stilles af skolen i samråd med det faglige udvalg.

Stk. 3. I forbindelse med af den praktiske prøve gives eleven lejlighed til at redegøre for den anvendte arbejdsproces og den valgte metode og derved til yderligere at demonstrere sine teknisk- og almen faglige samt almene og personlige kvalifikationer i relation til den gennemførte uddannelse. Læreren og de 2 skuemestre (censorer) meddeler eleven eksamensresultatet umiddelbart efter, at den endelige karakter er beregnet.

Stk. 4. For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået alle fag.

Stk. 5. Ved uddannelsens afslutning med trin 1 udsteder det faglige udvalg et uddannelsesbevis til eleven, og ved afslutning med et speciale udsteder det faglige udvalg et svendebrev.

Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser

§ 7. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2018.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 390 af 9. april 2015 om erhvervsuddannelsen til guld- og sølvsmid ophæves. Bekendtgørelsen finder dog fortsat anvendelse for elever, som er på-

begyndt eller overgået til uddannelsen efter bekendtgørelsen.

Stk. 3. Følgende elever, som nævnt i stk. 2, kan i overensstemmelse med overgangsordninger fastsat af skolen i den lokale undervisningsplan overgå til uddannelsen efter denne bekendtgørelse:

1) Elever, der skal gennemføre uddannelsen som erhvervsuddannelse for unge eller erhvervsuddannelse

for voksne efter § 66 y, stk. 1, nr. 3, i lov om erhvervsuddannelser.

2) Elever, der skal gennemføre uddannelsen som erhvervsuddannelse for voksne efter § 66 y, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om erhvervsuddannelser, som har påbegyndt uddannelsen i perioden 1. januar – 31. juli 2018.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, den 25. april 2018

KONSTITUERET DIREKTØR
MARTIN LARSEN

/ Gert Nielsen

Bilag 1**Kriterier for godskrivning****1. Kriterier for vurdering af om eleven har 2 års relevant erhvervserfaring, jf. § 66 y, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser**

For at opfylde kriteriet om 2 års relevant erhvervserfaring*) skal eleven have beskæftiget sig professionelt med at udføre opgaver inden for guld- og sølvsmedefaget selvstændigt og i overensstemmelse med gængse standarder for branchen.

For butiksguldsmed gælder, at eleven skal have udført mindre reparations- og tilpasningsopgaver på smykker i minimum 2 måneders fuldtidsbeskæftigelse.

For butiksguldsmed, guldsmed, ædelstensfatter, korpussølvsmed, bestiksølvsmed og ciselør gælder, at eleven skal have beskæftiget sig med servicering og vejledning af kunder.

Beskæftigelsen skal svare til 2 års fuldtidsbeskæftigelse inden for de seneste 10 år.

*) Note:

Elever, der er fyldt 25 år når uddannelsen påbegyndes, og som har mindst 2 års relevant erhvervserfaring skal gennemføre et standardiseret uddannelsesforløb for voksne uden grundforløb og uden praktikuddannelse, men med mulighed for at modtage undervisning i og afslutte fag fra grundforløbet med sigte på at opnå certifikater, som er en forudsætning for overgang til uddannelsens hovedforløb, jf. lovens § 66 y, stk. 1, nr. 1. Det fremgår af § 3, stk. 6, hvilke certifikater og lignende eleven skal have opnået i denne uddannelse.

2. Erhvervserfaring der giver grundlag for godskrivning for alle elever

Relevant erhvervserfaring	Varighed	Afkortning af euv (skoleuger)	Afkortning af euv (praktik måneder)
For trin 1:			
Har arbejder med at fremstille og aflæse tegninger samt har udført modeller i relevante materialer inden for guldsmedefaget	2 år	1	2,5
Har fremstillet og repareret smykker ved savning, filning, lodning, og har planlagt arbejdsgang og loddestrategi i relation til opgaven	2 år	1	2,5
Har udført arbejde med låse og chanier	1 år	0,5	1
Har udført afstøbning af emner i støbesand og sepiaskal og har udført overfladebehandling ved filning, slibning og plering	1 år	0,5	1
Har arbejder med personligt salg, kundeservice og markedsføring	1 år	1	2

Erfaringen skal være opnået inden for de seneste ti år og kan maksimalt give godskrivning af 10 praktik måneder.

3. Uddannelse der giver grundlag for godskrivning for alle elever

Uddannelse	Titel	Udd. kode	Afkortning af euv (skoleuger)	Afkortning af euv (praktik måneder)
AMU	Guldsmedeteknik, smykkefremstilling, enkle modeller	45137	0,6	-
AMU	Guldsmedeteknik, stenfatning	45158	0,4	-
AMU	Guldsmedeteknik, støbning, fremstilling af forme	45884	0,4	-
AMU	Naturlige, behandlede og syntetiske ædelsten	46482	0,4	-
AMU	Frihåndstegning for guld- og sølvsmede	47304	0,4	-
AMU	TIG-svejsning af ædelmetal	47367	0,4	-
AMU	Produktdokumentation for guld og sølv	47368	0,2	-
AMU	Reparation af smykker	47625	0,2	-
AMU	Guldsmedeteknik, ædelmetalstøb i sand og sepia-skal	47643	0,4	-
AMU	Gemmologi, identificering af ædelsten	47642	0,4	-
AMU	Sølvsmedeteknik, smedeteknikker	47654	0,6	-
AMU	Rørfatning el. forrivning af runde el. ovale sten	48057	0,2	-
AMU	Fatning med stikkel og grabefatninger	48058	0,4	-
AMU	Voksarbejde, gips og slyngestøb	48171	0,4	-
AMU	Støbning med sten, vakuum og slyngestøb	48240	0,4	-
AMU	Gummiforme - simple modeller	48545	0,2	-
AMU	Gummiforme - kokonforme	48556	0,2	-

Kurset skal være afsluttet inden for de seneste fem år og kan maksimalt give godskrivning af 4 skoleuger.